

سوالات تستی جامعه‌شناسی دوازدهم انسانی درس هفتم - سری پرواز

۱- کدام گزینه در مورد جامعه‌شناسان انتقادی درست نیست اما در مورد جامعه‌شناسان تفسیری درست است ؟

- ۱) تمامی معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست- به ساختارهای اجتماعی و تاثیر این ساختارها بر زندگی افراد کمتر توجه می‌کند.
- ۲) هر فرهنگی می‌تواند از گستره جغرافیایی محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگر اعمال سلطه کند- معناها، ارزش‌ها ساختارها انسان‌ها را زیر سلطه خود می‌برند.
- ۳) حقیقت و فضیلت را کشف می‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد- بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند.
- ۴) بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوب‌گر تأکید می‌کنند- هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند.

۲- به ترتیب، هر عبارت پیامد، علت و پیامد کدام گزینه است؟

- شکل‌گیری جامعه‌شناسی انتقادی
- غلبه‌ی رویکرد تبیینی
- پیوند دانش و ارزش

۱) بازگشت دعاوی تجویزی و انتقادی به علوم اجتماعی- جدایی دانش از ارزش- شکل‌گیری دانش انتقادی

۲) فاصله‌ی میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی- غیرعلمی تلقی شدن داوری درباره‌ی ارزش‌ها- بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی

۳) فاصله‌ی میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی- تجویز راه‌حل برای بهتر شدن وضعیت موجود- غلبه‌ی رویکرد تفسیری

۴) بازگشت دعاوی تجویزی و انتقادی به علوم اجتماعی- غیر علمی تلقی شدن داوری درباره‌ی ارزش‌ها- شکل‌گیری دانش انتقادی

- ۳- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟
- جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، معتقدند قشربندی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.
- در رویکرد سوم به نابرابری اجتماعی، تلاش می‌شود با حذف مالکیت خصوصی قشربندی اجتماعی از میان برود.
- در رویکرد دوم به نابرابری اجتماعی، نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما نقطه‌ی پایان رقابت، عادلانه نیست.

① ص - غ - غ

② غ - ص - ص

③ ص - غ - ص

④ غ - ص - غ

- ۴- به ترتیب هریک از عبارت‌های زیر، در رابطه با رویکردهای جامعه‌شناسی با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- با شناخت نظم اجتماعی به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد.
- به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن می‌پردازد.
- به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد.

① روش مطالعه جامعه با دیدگاه تبیینی - رویکرد انتقادی نسبت به پدیده‌های اجتماعی -

نگرش جامعه‌شناسی تفسیری نسبت به مطالعه جامعه

② دیدگاه جامعه‌شناسی تفسیری نسبت به جامعه - رویکرد تبیینی نسبت به پدیده‌های

اجتماعی - شیوه مطالعه جامعه توسط جامعه‌شناسی انتقادی

③ شیوه مطالعه جامعه با روش انتقادی - رویکرد انتقادی نسبت به کنش‌های اجتماعی - روش

مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی انتقادی

④ روش مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی تبیینی - رویکرد تبیینی نسبت به

پدیده‌های اجتماعی - نحوه مطالعه پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسی انتقادی

۵- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- نیاز جامعه‌شناسان انتقادی به معیارهای علمی در چه حوزه‌هایی است؟

- نتیجه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت در عرصه‌ی جهانی چیست؟

- چرا از نظر طرفداران عدالت اجتماعی، رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی ناعادلانه است؟

① ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب، ارزیابی وضعیت موجود و پیشنهاد راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب- بروز چالش‌های درونی در نظام جهانی- نقطه شروع رقابت میان افراد یکسان نیست.

② ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب، ارزیابی وضعیت موجود و پیشنهاد راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب- بروز چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی- زیرا افراد توانمند و کوشا به اندازه‌ی استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

③ برای رهایی از محدودیت‌های علم تجربی و ارزیابی پدیده‌ها با ملاک ارزشی و هنجاری- انسجام فرهنگی در نظام جهانی- نقطه شروع رقابت میان افراد یکسان نیست.

④ برای رهایی از محدودیت‌های علم تجربی و ارزیابی پدیده‌ها با ملاک‌های ارزشی و هنجاری- بروز چالش‌های بین فرهنگی و تمدن- زیرا افراد توانمند و کوشا به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

۶- عبارت‌های کدام گزینه با یکدیگر تناسب ندارند؟

① طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی ← نادیده گرفتن نقش انسان‌ها در پدید آمدن و تداوم آن

② لغو مالکیت خصوصی ← از بین رفتن انگیزه رقابت در میان افراد و مسدود شدن راه پیشرفت مادی

③ غلبه رویکرد تفسیری در جامعه‌شناسی ← غیرعلمی قلمداد شدن گزاره‌های انتقادی و تجویزی

④ لیبرال دموکراسی ← به رسمیت نشناختن فضیلت مستقل از خواست مردم

۷- به ترتیب، هر دو عبارت مطرح شده در کدام گزینه در رابطه با مخالفان قشربندی و رویکرد عدالت اجتماعی، صحیح می باشد؟

- ① نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - مالکیت خصوصی لغو نمی شود.
 ② در این رویکرد انگیزه‌ی رقابت از بین می رود. - حوزه‌ی رقابت و برابری است.
 ③ معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی است. - خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند.
 ④ جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای هنگام فراهم کند و نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید. - راه پیشرفت مادی مسدود می شود.

۸- تمامی عبارات مشخص شده در کدام گزینه صحیح می باشند؟

- الف) طرفداران قشربندی اجتماعی معتقدند قشربندی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.
 ب) طرفداران قشربندی از این نکته غافل‌اند که در رقابت عادلانه باید نقطه‌ی پایان رقابت یکسان باشد.

ج) در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.
 د) مفهوم قشربندی در جامعه‌شناسی، از زیست‌شناسی گرفته شده.

ه) برخی جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.

- ① الف - ج - ه ② الف - ج - د ③ الف - ب - ه ④ ب - ج - د

۹- هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام رویکرد نابرابری اجماعی اشاره دارد؟

- عدالت اقتصادی را مهم می داند.

- نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق

- نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.

- طرفدار قشربندی اجتماعی است.

- موافق حذف مالکیت خصوصی است.

- ① سوم - دوم - سوم - سوم ② دوم - سوم - اول - اول - دوم

- ③ سوم - سوم - دوم - سوم ④ دوم - دوم - اول - اول - سوم

۱۰- در رابطه با رویکردهای جامعه‌شناسی به ترتیب « مطالعه نظام اجتماعی»، « تلاش برای خارج شدن از محدودیت‌های علم تجربی» و « ناتوانی مطالعه و بررسی موضوع قدرت و سیاست» مبین چیست؟

۱) نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی- ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی- ضعف جامعه‌شناسی تفسیری

۲) ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری- نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری- ضعف جامعه‌شناسی تبیینی

۳) هدف جامعه‌شناسی پوزیتیویستی- هدف جامعه‌شناسی انتقادی- ضعف جامعه‌شناسی انتقادی

۴) روش جامعه‌شناسی انتقادی- ضعف جامعه‌شناسی تبیینی- ضعف جامعه‌شناسی انتقادی

۱۱- مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی، کدام گزینه می‌باشد؟

۱) نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلهایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است.

۲) فهم زندگی اجتماعی و برای این فهم باید ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

۳) تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

۴) آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی دانستن و مطالعه زندگی اجتماعی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا

۱۲- با غلبه رویکرد تفسیری، کدام رویکرد به حاشیه رفت؟ و از چه پیوندی سخن به میان آمد؟ و چه دانشی شکل گرفت؟

۱) رویکرد تفهمی، پیوند آگاهی و آزادی، دانش جامعه‌شناسی

۲) رویکرد انتقادی، پیوند حس با تجربه، دانش تبیینی

۳) رویکرد توصیفی، پیوند واقعیت و آرمان، دانش تفهمی

۴) رویکرد تبیینی، پیوند دانش و ارزش، دانش انتقادی

۱۳- غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب چه امری می‌شود؟

① انسان‌ها در برابر وضعیت موجود، آگاه و آزاد باشند.

② در این رویکرد انتقاد از وضع موجود و تجویز برای بهتر شدن آن کار جامعه‌شناسی است.

③ کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود.

④ به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نکند، بلکه به داوری ارزشی آن‌ها پردازد.

۱۴- هریک از عبارت‌های زیر، به ترتیب با کدام دیدگاه جامعه‌شناسی مطابقت دارد؟

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، قابل توضیح نیستند.

- رکود اقتصادی باعث افزایش بیکاری در جامعه می‌شود.

- هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.

- نباید فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

① تبیینی - تفسیری - تفسیری - تبیینی ② تبیینی - تبیینی - تبیینی - انتقادی

③ انتقادی - تبیینی - تفسیری - انتقادی ④ تفسیری - تبیینی - تبیینی - انتقادی

۱۵- وجه شباهت و وجه جدایی جامعه‌شناسان انتقادی و تفسیری، به ترتیب چیست و تأکید جامعه‌-

شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، به چه منظوری است؟

① غلبه دادن تفسیر بر تبیین در توصیف و ارزیابی پدیده‌های اجتماعی - کم‌توجهی رویکرد تفسیری به سلطه ساختارهای اجتماعی بر انسان - پیشگیری از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها

② تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد - پیشگیری از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها

③ غلبه دادن تفسیر بر تبیین در توصیف و ارزیابی پدیده‌های اجتماعی - کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد - فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی

④ تأکید بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - کم‌توجهی رویکرد تفسیری به سلطه ساختارهای اجتماعی بر انسان - فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی

۱۶- کدام گزینه در ارتباط با رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی درست نیست؟

- ۱) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.
- ۲) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.
- ۳) با تأکید بر معایب قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن، تداوم و تغییر آن را نادیده می‌گیرند.
- ۴) از نظر آنان مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه نابرابری اجتماعی شده است.

۱۷- دو انتقاد مهم از جامعه‌شناسی انتقادی کدام‌اند و فرهنگ‌ها نسبت به عدالت، چه دیدگاهی دارند؟

- ۱) عدالت صرفاً نقد و نفی سلطه و سرکوب نیست - تنها ساختارها بر کنش‌های انسان اثرگذار نیستند، بلکه کنش‌های ما نیز باعث سلطه بر ساختارها خواهد شد - برخی، عدالت را محور رسیدن به همه ارزش‌های دیگر اجتماعی می‌دانند و برخی دیگر، آن را پیش‌نیاز و واسطه رسیدن به ارزش‌های والاتر معرفی می‌کنند.
- ۲) ظلم به خویشتن، ظلم به طبیعت، ظلم به دیگران و ظلم به خدا نیز همگی مصادیق سلطه‌اند - جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را ندارند - برخی، عدالت را محور رسیدن به همه ارزش‌های دیگر اجتماعی می‌دانند و برخی دیگر، آن را پیش‌نیاز و واسطه رسیدن به ارزش‌های والاتر معرفی می‌کنند.
- ۳) کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان محدود به سلطه و سرکوب اجتماعی نیست - تنها ساختارها بر کنش‌های انسان اثرگذار نیستند، بلکه کنش‌های ما نیز باعث سلطه بر ساختارها خواهد شد - برخی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند، ولی برای برخی دیگر، عدالت از آن جهت اهمیت می‌یابد که به وسیله‌ای برای تحقق ارزش‌های دیگر است.
- ۴) جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را ندارند - عدالت صرفاً نقد و نفی سلطه و سطکوب نیست - برخی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش - ها می‌دانند، ولی برای برخی دیگر، عدالت از آن جهت اهمیت می‌یابد که به وسیله‌ای برای تحقق ارزش‌های دیگر است.

۱۸- عبارت کدام گزینه، پیرامون « مدل کمونیستی » صحیح است؟

- ۱) با تأکید بر معایب قشربندی، خواهان از میان برداشتن آن هستند - عدالت اجتماعی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.
- ۲) از نظر آنان قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است - در این رویکرد، نقطه شروع رقابت، عادلانه نیست.
- ۳) با از بین رفتن انگیزه رقابت در این رویکرد، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد - معتقد هستند برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.
- ۴) دولت به نمایندگی از جامعه، موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند - از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۱۹- عامل مؤثر در پدیدآیی هریک از موارد زیر چیست؟

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی
- سوق دادن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها
- خودکشی
- ۱) تنوع و تفاوت معنای پدیده‌های اجتماعی - برجسته کردن وجوه مختلف زندگی اجتماعی - تزلزل فرهنگی
- ۲) استفاده از روش‌های تجربی و دستیابی به نتایج علمی - ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب - بحران هویت
- ۳) امکان‌پذیر نبودن مطالعه عمق و پیچیدگی کنش‌های اجتماعی - جست‌وجوی معیارهایی برای رهایی از محدودیت‌های علم تجربی - تعارض فرهنگی
- ۴) دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - مرگ جهان اجتماعی

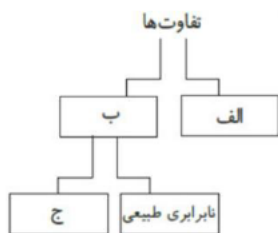
- ۲۰- هریک از عبارت‌های زیر، با کدام رویکرد جامعه‌شناسی منطبق است؟
- هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.
 - جوامع از انسان‌ها، نهادها، سازمان‌ها و ... بسیاری عناصر دیگر تشکیل شده‌اند که با نظامی خاص در کنار هم قرار دارند.
 - گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.
 - براساس حقیقت و فضیلت به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها نمی‌پردازد.

- ① تفسیری - تبیینی - انتقادی - تفسیری ② تبیینی - انتقادی - تفسیری - تبیینی
- ③ تبیینی - تبیینی - انتقادی - انتقادی ④ انتقادی - تبیینی - تفسیری - انتقادی
- ۲۱- هریک از موارد «توجه به یک نژاد خاص»، «پاسخ به پرسش‌های بنیادین» و «وجود قشربندی به عنوان پدیده‌ای اجتماعی در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها» به ترتیب مربوط به کدام است؟
- ① فرهنگ سلطه - حقیقت در فرهنگ جهانی - رویکرد لیبرال به نابرابری اجتماعی
- ② فرهنگ صهیونیسم - عقلانیت در فرهنگ جهانی - رویکرد اول به نابرابری اجتماعی
- ③ سرمایه‌داری - معنویت - عادلانه بودن وجود نابرابری‌های طبیعی
- ④ آپارتاید - ارزش عقلانیت در سطح دوم - مخالفان قشربندی اجتماعی
- ۲۲- به ترتیب هریک از گزاره‌های زیر، متعلق به کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی است؟
- نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.
- مالیات، ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.
- باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.

- ① طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی
- ② طرفداران عدالت اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی
- ③ طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی
- ④ طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی

۲۳- در ارتباط با مصادیق تفاوت یا نابرابری موارد (الف، ب و ج) به ترتیب کدام موارد رانشان می-

دهد؟

① رتبه‌ای - اجتماعی - اسمی

② رتبه‌ای - اسمی - اجتماعی

③ اسمی - اجتماعی - رتبه‌ای

④ اسمی - رتبه‌ای - اجتماعی

۲۴- در ارتباط با عبارت زر، کدام گزینه صحیح است؟

« در انگلستان، زنان در مقابل شوهر، مالک دارایی خویش نبودند و حق مالکیت، حق کار و حق رأی به تدریج و پس از دهه‌ها مبارزه به زنان داده شد.»

① در طول تاریخ، بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی قرار دادند.

② برخی جوامع، همه تفاوت‌ها و نابرابری‌ها را نابرابری اجتماعی می‌پندارند و همه نابرابری‌های اجتماعی را مضر و مخرب می‌دانند.

③ جنسیت از جمله نابرابری‌های طبیعی است که می‌توان افراد را براساس این تفاوت، رتبه‌بندی کرد.

④ برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در نژاد، اجتماعی‌اند؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند.

۲۵- عبارات زیر به ترتیب از نظر صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

الف) نابرابری‌های اجتماعی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که منجر به تفاوت‌های رتبه‌ای شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

ب) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند.

ج) از نظر جامعه‌شناسان، علت نابرابری‌های اجتماعی، توزیع نابرابر مزایای اجتماعی همچون دانش، میان افراد است.

د) قرار گرفتن برخی افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی یا در پایین آن، پیامد نابرابری‌های اجتماعی است.

① ص - ص - غ - غ

② غ - ص - ص - ص

③ ص - ص - ص - ص

④ غ - ص - ص - غ

۲۶- کدام گزینه در ارتباط با انواع تفاوت‌های میان افراد جامعه، نادرست است؟

① نابرابری در وزن و هوش همانند نابرابری در میزان مهارت و تحصیلات افراد نیست و نابرابری‌ها خود به گونه هستند.

② تفاوت‌ها را می‌توان به سه نوع تفاوت اسمی، نابرابری طبیعی و نابرابری اجتماعی تقسیم کرد.

③ برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد و رنگ پوست، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند و می‌توان افراد را براساس آن تفاوت‌ها رتبه‌بندی کرد.

④ تفاوت‌هایی مانند تفاوت در زبان و لهجه، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها بر دیگری برتری داد.

۲۷- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «دو وجه زندگی اجتماعی انسان» و «جامعه‌شناسی انتقادی»، نادرست و درست است؟

① افراد در زندگی گروهی خود با یک‌دیگر جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند و همواره این دو وجه زندگی اجتماعی مورد توجه و تأکید افراد قرار می‌گیرد- جامعه‌شناسی انتقادی تلاش می‌کند تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کند و با حقیقت و فضیلتی که کشف کرده است، به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

② هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد و با تغییر جهان اجتماعی موجود، پیامدهای جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای جهان اجتماعی گذشته نیز باقی است- جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حس و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود تا بتواند معیارهایی را برای داوری ارزشی جست و جو کند.

③ برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای مطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود بیاورد- از درون رویکرد تبیینی، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام جامعه‌شناسی انتقادی پدید آمد که به توصیف پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند بلکه آن را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.

④ تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است- جامعه‌شناسی انتقادی صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند و یا عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند.

۲۸- در ارتباط با ارزیابی دستاورد جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه نادرست است؟

- ① جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ی اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها است.
- ② معتقدند که اگر فرهنگی از گستره‌ی جغرافیایی و محدوده‌ی تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند، باید به انتقاد از آن پرداخت.
- ③ جامعه‌شناسی انتقادی با کشف حقیقت و فضیلت به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها می‌پردازد و از اراده‌ی افراد گروه‌ها و فرهنگ‌ها دفاع می‌کند و معتقد است نباید اراده‌ی فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود.

④ هر فرد، گروه و فرهنگی اراده‌ی خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌ها ویژه‌ی خود را خلق می‌کند، هیچ‌کدام بهتر یا بدتر از دیگری نیستند یا هیچ‌کدام درست یا غلط و حق یا باطل نیستند.

۲۹- کدام گزینه با مدل‌های زیر مرتبط است؟ (به ترتیب)

① قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست - قشربندی در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است - با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند.

② عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد - دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه دخالت همه‌جانبه‌ی دولت را می‌پذیرد.

③ افرادی که در طبقه‌ی اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه‌ی اجتماعی بالا متولد می‌شوند، با سادگی امکان رقابت ندارند - دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی، تدابیر بیشتری بیندیشد - تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته می‌شود.

④ اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه‌ی پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت - همه‌ی کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند - نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضروری است و نابرابری‌های اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

۳۰- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟ (به ترتیب)

- مالیات ایزاری برای کاهش فاصله طبقاتی

- کشف و بازخوانی واقعیت‌ها

- پیشگیری از سلطه ساختارهای سرکوبگر

- تفاوت در وزن، هوش، ثروت و تحصیلات

① طرفداران عدالت اجتماعی - تبیین - جامعه‌شناسی انتقادی - تفاوت‌های رتبه‌ای

② طرفداران قشربندی اجتماعی - تفسیر - جامعه‌شناسی انتقادی - تفاوت‌های رتبه‌ای

③ مدل کمونیستی - تبیین - جامعه‌شناسی تفسیری - نابرابری اجتماعی

④ مخالفان قشربندی اجتماعی - تفسیر - جامعه‌شناسی تفسیری - تفاوت‌های طبیعی

۳۱- کدام عبارت از پیامدهای گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی محسوب نمی‌شود و یکی از مهم‌ترین انتقادهای جامعه‌شناسان انتقادی به جامعه‌شناسان تفسیری در کدام گزینه مطرح شده است؟

① انواع بازسازی شدهٔ ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخپوستی مانند گذشته دیگر مجال

خودنمایی نداشتند - کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد.

② مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، کامل به

هویت غربی منتقل کرد - عدم توجه به توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی

③ برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت - عدم

توجه به توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی

④ بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید - کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و

تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد.

۳۲- کدام گزینه به ترتیب، عبارت درستی در ارتباط با تعریف فرهنگ پذیری و عبارت نادرستی در ارتباط با رویکرد اول به نابرابری اجتماعی آورده است؟

- ۱) انتقال فرهنگ از یک جهان اجتماعی به جهان دیگر - معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد.
- ۲) انتقال فرهنگ از جهان اجتماعی به نسل‌های دیگر - طرفدار قشربندی اجتماعی هستند و معتقدند که از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است.
- ۳) انتقال فرهنگ از یک فرهنگ یا گروه به گروهی دیگر - قائلند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه‌ی تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه نیستند.
- ۴) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - در رویکرد اول، نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی دانسته نمی‌شود.

۳۳- به ترتیب هریک از این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟
- افرادی که از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبودند ولی به علت فواید و کارکردهایشان تحمل می‌شدند.

- اگر اراده‌ی فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است.
- اتفاقات غیرمنتظره شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.
- ۱) رعایا - دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی - فایده‌ی علوم اجتماعی
- ۲) کارگران کشاورز - هدف جامعه‌شناسی انتقادی - قایده‌ی علوم انسانی
- ۳) طبقه متوسط - نگرش جامعه‌شناسی تفسیری - فایده‌ی قواعد اجتماعی
- ۴) طبقه‌ی سوم در حوامع فئودالی غربی - نگرش جامعه‌شناسان انتقادی - فایده‌ی نظم اجتماعی

۳۴- به ترتیب، کدام رویکرد به نابرابری اجماعی، چنین می‌پندارد؟

- جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند.
- عدالت اقتصادی، مهم دانسته می‌شود.
- نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود.

- ۱) مخالفان قشربندی اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی
- ۲) طرفداران عدالت اجتماعی - مخالفان قشربندی اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی
- ۳) طرفداران قشربندی اجتماعی - مخالفان قشربندی اجتماعی - طرفداران عدالت اجتماعی
- ۴) طرفداران عدالت اجتماعی - طرفداران قشربندی اجتماعی - مخالفان قشربندی اجتماعی

۳۵- به ترتیب، مشخص کنید موارد ذکر شده با کدام نوع جامعه‌شنای در ارتباط هستند؟
- از منظر آن برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.

- انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی، به رهایی انسان کمک کند.
- روش آن، نگاه به درون پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها است.
- بر آن چه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند.

① تبیینی - تفسیری - انتقادی ② تفسیری - انتقادی - تبیینی - انتقادی

③ انتقادی - تبیینی - تفسیری ④ تبیینی - انتقادی - تفسیری - تبیینی

۳۶- کدام یک، ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری است، اما ویژگی جامعه‌شناسی انتقادی نیست؟
① تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌داند - بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کند.

② روش مطالعه، روش کمی است - صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.

③ به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد و زوال آن می‌پردازد - به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد و گروه‌ها می‌پردازد.

④ هدف معنابخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی است - حقیقت یا فضیلت را کشف می‌کند تا براساس آن به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

۳۷- به ترتیب هریک از موارد زیر با کدام مفهوم ارتباط درستی دارد؟

- عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی

- حکومت منورالفکران غرب‌گرا در کشورهای اسلامی

- کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

① اقتصاد - بیداری اسلامی - هدف جامعه‌شناسی تفسیری

② فرهنگ - اندیشه‌ی سیاسی قوام‌گرایانه - ارزیابی جامعه‌شناسی انتقادی

③ سرمایه‌داری - استبداد استعماری - موضوع جامعه‌شناسی انتقادی

④ تهاجم اقتصادی - نخستین بیدارگران اسلامی - دانش انتقادی

۳۸- به ترتیب هریک از موارد «پیشگیری از سلطه‌ی ساختاری سرکوبگر و شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر»، «ویژگی فرهنگی مطلوبی که مانع قطبی شدن جهان می‌شود»، «انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان»، «مهم دانستن عدالت اقتصادی» مربوط به کدام موارد است؟

۱) جامعه‌شناسی تفسیری- تعهد و مسئولیت- فرهنگ جبرگرا- مدل لیبرال

۲) جامعه‌شناسی انتقادی- تعهد و مسئولیت- فرهنگ سلطه- مدل کمونیستی

۳) جامعه‌شناسی تفسیری- عدالت و قسط- فرهنگ سلطه- مدل لیبرال

۴) جامعه‌شناسی انتقادی- عدالت و قسط- فرهنگ جبرگرا- مدل کمونیستی

۳۹- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی چه پیامدهایی دارد؟

۱) عادلانه بودن قشربندی اجتماعی- پیشرفت مادی و ایجاد انگیزه برای افراد توانمند در طبقات اجتماعی مختلف

۲) نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی اجتماعی- عدم تغییر قشربندی اجتماعی

۳) موافقت با رهاسازی مطلق از سوی جامعه- عدم تثبیت کارکردهای قشربندی اجتماعی

۴) ضروری دانستن رقابت در زندگی اجتماعی- یکسان بودن نقطه‌ی شروع رقابت در زندگی اجتماعی

۴۰- در ارتباط با یک پدیده‌ی اجتماعی مانند (ترافیک) به ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه‌ی جامعه‌شناسی (تبیینی، تفهیمی و انتقادی) چگونه به مطالعه‌ی این پدیده می‌پردازند؟

۱) مطالعه‌ی پدیده‌ی ترافیک برای انسجام بخشی به زندگی اجتماعی- بررسی و مطالعه‌ی ترافیک همانند پدیده‌های طبیعی- توصیف پدیده‌ی ترافیک در جامعه و تقبیح افزایش آن

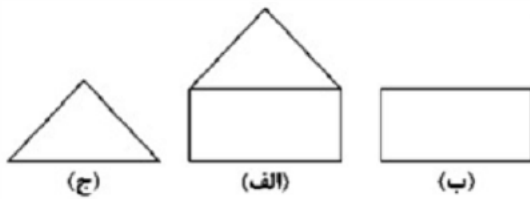
۲) مطالعه‌ی وضعیت ترافیک و تجویز راهکارهایی برای رسیدن به وضعیت مطلوب- ورود در جمع ایجاد کنندگان ترافیک و ارزیابی آن- بررسی علت ایجاد ترافیک برای کنترل آن

۳) مطالعه‌ی پدیده‌ی ترافیک برای پیش‌بینی و کنترل آن- توصیف کنش‌های اجتماعی ایجاد کننده‌ی ترافیک و فهم آن‌ها- کنترل کنندگان ترافیک را تحسین و برای ازدیاد آن راه‌حل‌هایی تجویز شود.

۴) بررسی علت ایجاد آن و چگونگی افزایش آن در جامعه- پرداختن به وضعیت ترافیک و ارزیابی خوب و بد بودن آن- مطالعه‌ی پدیده‌ی ترافیک و ارتباط آن با انسجام بخشی به زندگی اجتماعی

۴۱- هر عبارت به ترتیب با کدام مدل مرتبط است؟

- قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آنهاست.
- از گذشته با به حال هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.
- اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌ی جانبه‌ی دولت را نمی‌پذیرد.
- با تأکید بر کارکردهای قشربندی آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

① ب - ج - الف - الف

② ب - ج - الف - ج

③ ج - ب - ب - الف

④ ب - الف - الف - ج

۴۲- کدام مورد، مربوط به رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی نیست؟

- ① نابرابری‌های اجتماعی نتیجه‌ی روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها است - مالکیت خصوصی موجب نابرابری اجتماعی شده است - قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده است.
- ② جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند - برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی از ثروتمندان مالیات بگیرد - اجرای عدالت به دست نامرئی بازار سپرده نمی‌شود.
- ③ اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه‌ی پایین نخواهیم داشت - نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.
- ④ مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد شده است - برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت - برای ایجاد عدالت اقتصادی، باید توزیع ثروت برابر باشد.

۴۳- دلیل پیدایش هریک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- از میان رفتن ثبات و خلوص فرهنگ‌ها

- ظهور ناسیونالیسم

- ناسازگاری رویکردهای طرفداران و مخالفان قشربندی اجتماعی با فطرت انسانی

① جهانی شدن و توسعه‌ی ارتباطات - تأکید بر هویت تاریخی و جغرافیایی دولت‌ها در دوره‌ی

پسامدرن - عقلانی نبودن

② جهانی شدن و توسعه‌ی ارتباطات - تأکید بر هویت تاریخی و جغرافیایی دولت‌ها در جهان

مدرن - ناعادلانه بودن

③ درهم آمیختن فرهنگ‌ها - تأکید بر هویت سنتی و دینی دولت‌ها در دوره‌ی پسامدرن -

ناعادلانه بودن

④ درهم آمیختن فرهنگ‌ها - شکل‌گیری دولت‌ها - ملت‌ها - عقلانی نبودن

۴۴- کدام عبارت، به ترتیب درباره‌ی رویکرد سوم و دوم نابرابری اجتماعی درست است؟

① در این رویکرد، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای

همگان فراهم کند و نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید - این رویکرد نه با رهاسازی مطلق

موافق است و نه با کنترل مطلق

② این رویکرد، عدالت اقتصادی را مهم می‌داند و معتقد است که با توزیع برابر ثروت، عدالت

برقرار خواهد شد - از نظر این گروه، دو رویکرد دیگر به دلیل ناعادلانه بودن با فطرت انسانی

سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامد.

③ از نظر این گروه، اگر مالکیت خصوصی از بین برود، دیگر طبقه‌ی پایین نخواهیم داشت و

بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت - از نظر این گروه قشربندی اجتماعی توسط

انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌ها است.

④ طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند اما به بهانه‌ی عدالت

اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند - در این رویکرد نقطه‌ی

شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل این که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت

مادی مسدود می‌گردد.

۴۵- به ترتیب ویژگی رویکرد « مخالفین قشربندی اجتماعی » و « عدالت اجتماعی » کدام است؟

- ۱) مخالفت با رهاسازی مطلق و کنترل مطلق - استفاده از مالیات به عنوان ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی
- ۲) عدم پذیرش دخالت دولت در اقتصاد - حمایت از اقشار کم درآمد از طریق بیمه‌ای اجتماعی
- ۳) تلاش برای برقراری عدالت از طریق توزیع برابر ثروت - مخالفت با رهاسازی مطلق و موظف شدن جامعه برای یکسان‌سازی نقطه‌ی شروع رقابت
- ۴) تلاش برای حذف مالکیت خصوصی - از بین بردن آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها به بهانه‌ی عدالت اجتماعی

۴۶- در ارتباط با جامعه‌شناسی انتقادی کدام گزینه به سؤالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- کدام ظرفیت‌ها را برای علوم اجتماعی حفظ می‌کند؟

- به دنبال چیست؟ - ریشه در کدام رویکرد دارد؟

- ۱) برداشتن موانع از پیش پای انسان برای رسیدن به قدرت و ثروت - ملاک‌هایی برای داوری علمی نمادها و هنجارها - تبیینی
- ۲) تشخیص افشای سلطه در مناسبات انسانی - داوری ارزش‌ها و هنجارها بیرون از دایره‌ی علم - تفسیری
- ۳) رهایی انسان از سلطه‌ی ثروتمندان و قروتمندان - داوری ارزش‌ها و هنجارها بیرون از دایره‌ی علم - تبیینی
- ۴) افشاگری و رهایی بخشی از سلطه - ملاک‌هایی برای داوری علمی نمادها و هنجارها - تفسیری

۴۷- هریک از جملات زیر مربوط به کدام رویکرد از نابرابری‌های اجتماعی است.

الف) نابرابری‌های اجتماعی از نابرابری‌های طبیعی برمی‌خیزد.

ب) نابرابری‌های اجتماعی براساس روابط سلطه‌جویانه است.

ج) به دنبال لغو مالکیت خصوصی می‌باشند.

د) آزادی‌های افراد و رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد.

۱) کمونیستی - لیبرالی - لیبرالی

۲) لیبرالی - لیبرالی - کمونیستی - لیبرالی

۳) لیبرالی - کونیستی - کمونیستی - عدالت اجتماعی

۴) کمونیستی - کمونیستی - لیبرالی - عدالت اجتماعی

۴۸- کدام گزینه در رابطه با رویکرد دوم نابرابری اجتماعی، یعنی مخالفان قشربندی اجتماعی صحیح نیست؟

- ۱) نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.
- ۲) نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.
- ۳) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.
- ۴) مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است.

۴۹- پاسخ هریک از سوالات زیر به ترتیب، کدام است؟

- برای رفع کاستی‌های علم حسی، جامعه‌شنای انتقادی از چه شناختی استفاده کرد؟
 - توجه به ضرورت فهم معانی رفتار کنشگران، مقدم بر کدام یک از مراحل شناخت است؟
 - پیامد استفاده از فهم عرفی توسط جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟
- ۱) عرفی - مخالفت با همه‌ی مراتب عقلانیت - شناخت علمی به تبع شناخت عمومی سیار و متغیر می‌شود.
 - ۲) عمومی - اهمیت دادن به داوری‌های ارزشی در علوم اجتماعی - شناخت علمی را در حاشیه‌ی شناخت عمومی قرار می‌دهد.
 - ۳) عقل جمعی - مطالعه‌ی پدیده‌های اجتماعی مانند یکی از پدیده‌های اندام‌وار طبیعی - شناخت عمومی را در حاشیه‌ی شناخت علمی قرار می‌دهد.
 - ۴) عقل جزئی - شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها - خصلت محافظه - کارانه‌ی جامعه‌شناسی را نسبت به نظام اجتماعی از بین می‌برد.

۵۰- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می کند؟

مدل لیبرال	الف	مهم دانستن عدالت اقتصادی
ب	به بهانه‌ی عدالت اجتماعی آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.	ج

۱) مدل عدالت اجتماعی - نابرابری اجتماعی پیامد روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها است - مدل

کمونیستی

۲) جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند - هیچ جامعه‌ای از گذشته تا به

حال قشربندی اجتماعی نداشته است - تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی

۳) مدل کمونیستی - در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به

فئودال تعلق داشتند - مدل عدالت اجتماعی

۴) نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - تأکید بر کارکردهای قشربندی

اجتماعی - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.

۵۱- کدام گزینه تدابیر دولت را برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی در رویکرد عدالت اجتماعی

نشان نمی‌دهد؟

۱) دولت برای حمایت از اقشار کم درآمد، آن‌ها را در زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار

می‌دهد.

۲) نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین می‌کند.

۳) دولت تلاش می‌کند با از میان برداشتن مالکیت خصوصی و طبقه‌ی پایین جامعه، برای

همگان شرایط یکسانی ایجاد کند.

۴) از ثروتمندان مالیات می‌گردد و از آن برای رفع فقط در جامعه استفاده می‌کند.

۵۲- هریک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام موضوع در ارتباط است؟

- شناخت توزیع نابرابر مزایای اجتماعی به عنوان علت نابرابری اجتماعی

- نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در قشربندی

- افول رویکرد تبیینی در قرن بیستم

۱ دیدگاه جامعه‌شناسان - علت طبیعی جلوه دادن قشربندی اجتماعی - مورد توجه قرار گرفتن

ظرفیت انتقادی

۲ دیدگاه جامعه‌شناسان - نتیجه طبیعی جلوه دادن قشربندی اجتماعی - شکل‌گیری مسئله فقر و غنا

۳ دیدگاه طرفداران قشربندی اجتماعی - علت طبیعی جلوه دادن قشربندی اجتماعی - شکل -

گیری مسئله فقر و غنا

۴ دیدگاه جامعه‌شناسان - نتیجه طبیعی جلوه دادن قشربندی اجتماعی - مورد توجه قرار

گرفتن ظرفیت انتقادی

۵۳- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام مورد، اشاره دارد؟

«تفاوت‌های نژاد»، «تفاوت در هوش»، «نابرابری در ثروت» و «تفاوت میان رنگ‌ها»

۱ تفاوت اسمی - نابرابری طبیعی - نابرابری طبیعی - تفاوت اسمی

۲ نابرابری اجتماعی - تفاوت رتبه‌ای - نابرابری طبیعی - نابرابری طبیعی

۳ تفاوت اسمی - نابرابری اجتماعی - نابرابری اجتماعی - تفاوت رتبه‌ای

۴ تفاوت اسمی - تفاوت رتبه‌ای - نابرابری اجتماعی - تفاوت اسمی

۵۴- هریک از عبارات زیر، به ترتیب علت کدام مورد است؟

- محدود ندانستن علم به معنای حسی و تجربی آن

- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی

- توزیع نابرابر مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش میان افراد

۱ جامعه‌شناسان تبیینی به دنبال معیاری برای داوری ارزش علمی هستند. - تغییر در آن امکان‌پذیر

نیست. - نابرابری اجتماعی

۲ جامعه‌شناسان انتقادی سعی دارند از محدودیت‌های علم تجربی رها شوند. - نقش انسان‌ها و جوامع

در پدید آمدن آن نادیده گرفته می‌شود. - نابرابری‌های اجتماعی

۳ جامعه‌شناسان انتقادی به دنبال معیاری برای ارزیابی و انتقادند - عدم چشم‌پوشی از ساختارهای

اجتماعی - تفاوت‌های طبیعی

۴ جامعه‌شناسان تفسیری از محدودیت‌های علم تجربی رها شوند - تثبیت کارکردهای قشربندی

اجتماعی - تفاوت‌های طبیعی

۵۵- جامعه‌شناسان انتقادی به کدام نکته مهم توجه داشتند و کدام مورد درباره نظر آنان در مورد جامعه‌شناسان تفهمی - تفسیری، صحیح است؟

۱) برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای نامطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود بیاورد. - جامعه‌شناسان تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر آنها بر زندگی افراد کم‌توجه هستند.

۲) توانایی و خلاقیت انسان در ساختن جهان اجتماعی - تفسیری به معیارهای علمی نیاز دارند که وضعیت موجود را به وضعیت مطلوب تبدیل کنند.

۳) برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر می‌تواند زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم کند. - جامعه‌شناسان تفسیری به ساختارهای اجتماعی و پیامدهای نادیده گرفتن آنها کم‌توجهی داشتند.

۴) انتقاد از ساختارهای اجتماعی و کنترل آثار مخرب آنها غیرممکن است. - جامعه‌شناسان تفسیری به معیارهای لازم برای دآوری وضعیت موجود دست یافته‌اند.

۵۶- عبارات زیر، به ترتیب، با کدام موارد در ارتباط هستند؟

- توجیه بردگی دهقانان در نظام فئودالی

- اخذ مالیات از ثروتمندان

- نابرابری در تحصیلات و ثروت

۱) نابرابری اجتماعی نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست - دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌ها تدابیر بیش‌تری بیندیشد. تفاوت‌های اسمی هستند.

۲) نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند. - نقطه شروع رقابت‌ها یکسان است. - نابرابری طبیعی هستند.

۳) نقطه پایان و آغاز رقابت عادلانه است - با فطرت انسانی سازگار است - در جامعه ایجاد می‌شوند.

۴) نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند - نه رهاسازی مطلق موافق هستند و نه با کنترل مطلق - تفاوت‌های رتبه‌ای هستند.

۵۷- عبارت‌های زیر به ترتیب علت کدام گزینه هستند؟

- حذف مالکیت خصوصی
- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی
- نابرابری‌های طبیعی به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند.
- ۱) برقراری برابری اجتماعی - تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی - دولت وظیفه دارد در موضع نابرابری بکوشد.
- ۲) ایجاد شرایط یکسان برای همگان - نادیده گرفتن نقش انسان‌ها و جوامع در ادامه یافتن آن - نابرابری اجتماعی مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرد.
- ۳) برقراری عدالت اجتماعی - قشربندی اجتماعی پدیده‌ای است که در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها بوده است - تغییر در آن امکان‌پذیر است.

۴) انگیزه‌ی رقابت از بین می‌رود - نابرابری‌های اجتماعی همیشه نتیجه‌ی نابرابری‌های طبیعی نیستند - نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود.

۵۸- جامعه‌شناسان مخالفان قشربندی اجتماعی را مهم می‌دانند و معتقدند که با عدالت برقرار خواهد شد از نظر آنان موجب برقراری روابط میان افراد شده است.

- ۱) عدالت اجتماعی - توزیع برابر ثروت - مالکیت خصوصی - ظالمانه
 - ۲) نابرابری‌های اجتماعی - رقابت‌های یکسان در جامعه - رقابت‌های ناعادلانه - ظالمانه
 - ۳) انگیزه‌های نابرابری - افزایش انگیزه‌های مثبت در جامعه - دخالت دولت - عادلانه
 - ۴) رقابت میان افراد - رقابت‌های عادلانه - نابرابری‌های اجتماعی - رقابت جویانه
- ۵۹- اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از و نتیجه و باید

- ۱) نابرابری‌های طبیعی نیست - روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست - با آن مبارزه کرد.
- ۲) نابرابری‌های طبیعی است - تفاوت‌های طبیعی می‌باشد - انگیزه رقابت را در میان انسان‌ها زیاد کرد.
- ۳) تفاوت‌های اسمی در جوامع است - تولدهای طبقات بالا و طبقات پایین است - برای بقای جامعه وجود داشته باشند.
- ۴) تفاوت‌های رتبه‌ای در جامعه است - نقش انسان‌ها و جوامع می‌باشد - نقطه شروع رقابت میان انسان‌ها یکسان باشد.

۶۰- در ارتباط با نابرابری‌های اجتماعی از نظر جامعه‌شناسانی که طرفدار قشربندی اجتماعی هستند، گزینه‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

۱- آنان چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند بنابراین عادلانه‌اند.

۲- این اعتقاد می‌تواند نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند را توضیح دهد.

۳- در هر جامعه‌ای برخی از افراد در طبقه بالا و برخی دیگر در طبقه پایین متولد می‌شوند یعنی نقطه شروع رقابت میان افراد یکسان است.

۴- کودکانی که در طبقه بالا متولد می‌شوند از امکانات آموزشی بهتری برخوردار می‌شوند در چنین شرایطی یک نابرابری اجتماعی مقدمه نابرابری‌های اجتماعی بعدی می‌شوند، نه یک تفاوت یا نابرابری طبیعی.

۷) ص-ص-غ-غ

۱) ص-غ-ص-غ

۱۴) غ-ص-غ-ص

۱۳) ص-غ-غ-ص